

Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker

ELZ ZORA - 2021

De cijfers in dit rapport zijn op het niveau van de eerstelijnszone (ELZ). Cijfers op een ander regionaal niveau vind je op: bevolkingsonderzoek.incijfers.be.

INHOUDSTAFEL

1. Inleiding
2. Uitleg bij berekeningswijze
 - De doelgroep
 - De verschillende indicatoren van deelname
3. Resultaten
 - Totale dekkingsgraad in 2021
 - Dekkingsgraad door screening in 2021
 - Totale dekking per leeftijdscategorie in 2021
 - Evolutie totale dekking
4. Hoe de cijfers in dit rapport gebruiken?
5. Meer informatie

1. INLEIDING

In juni 2013 is de Vlaamse overheid gestart met een Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker. Daarbij wordt de aanbeveling gevolgd van de Wereldgezondheidsorganisatie en de Europese Unie om vrouwen van 25 tot en met 64 jaar om de drie jaar een uitstrijkje te laten nemen.

Vrouwen kunnen één keer om de 3 jaar een uitstrijkje laten nemen waarvan de kosten in principe volledig terugbetaald worden. De vrouw betaalt de consultatie bij de arts. Hiervan krijgt ze een deel terug van het ziekenfonds. Bij twijfel over een factuur van het labo, wordt best het ziekenhuis gecontacteerd.

Als het langer dan 4 jaar geleden is dat een vrouw een uitstrijkje liet nemen (en ze niet om medische redenen is uitgesloten), ontvangt ze een uitnodigingsbrief voor het Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker van het Centrum voor Kankeropsporing samen met een informatieve folder. Zij maakt zelf een afspraak met haar huisarts of gynaecoloog op een dag dat ze niet ongesteld is. Een uitstrijkje om de 3 jaar is voldoende omdat baarmoederhalskanker zeer traag ontstaat en er al vroeg afwijkende cellen zichtbaar zijn in het uitstrijkje.

2. UITLEG BIJ BEREKENINGSWIJZE

De termen participatiegraad en deelnamegraad worden niet meer gebruikt. In plaats daarvan zijn een aantal nieuwe begrippen gekomen, die hieronder worden toegelicht.

De doelgroep

Als doelgroep voor een bepaald jaar wordt beschouwd: alle vrouwen die in Vlaanderen wonen en in dat kalenderjaar de leeftijd van 25 tot en met 64 jaar bereiken.

De verschillende indicatoren van deelname

Drie types van dekkingsgraad (elk met dezelfde noemer, namelijk de doelgroep op 1 januari van het jaar) en één responsgraad worden gebruikt als indicatoren om deelname aan de screening te beschrijven. Meer informatie over deze indicatoren vindt u op bevolkingsonderzoek.incijfers.be.

Voor het Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker zijn de meest geschikte indicatoren de totale dekkingsgraad. Deze indicatoren beschrijven we hier kort:

- **De totale dekkingsgraad** is het percentage vrouwen van de doelgroep
 - dat een uitstrijkje liet nemen na het ontvangen van een uitnodiging van het Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker
 - dat een uitstrijkje liet nemen op eigen initiatief
 - waarbij een screening niet aangewezen is om medische redenen. Vrouwen, die geen baarmoederhals meer hebben, of medisch gevolgd moeten worden wegens een kankerdiagnose in het verleden, ontvangen geen uitnodiging voor deelname aan het bevolkingsonderzoek.

De totale dekkingsgraad is dus het percentage van de doelgroep dat zich preventief laat onderzoeken op baarmoederhalskanker. Het vormt dan ook een belangrijke indicator voor de gezondheidsdoelstelling. Het streefdoel is een totale dekkingsgraad van 65 % te bereiken.

3. RESULTATEN

Totale dekingsgraad in 2021

In ELZ ZORA, in 2021, was de totale dekingsgraad **69,2 %**. Dit betekent dat 30,8 % van de vrouwen in de doelgroep voor wie vroege opsporing van baarmoederhalskanker aangewezen is, zich niet preventief laat onderzoeken. Deze vrouwen moeten gemotiveerd worden om deel te nemen aan het bevolkingsonderzoek.

Ter vergelijking, de totale dekingsgraad voor het Vlaams Gewest was 63,6 %.

FIGUUR 1: Totale dekingsgraad (%) per ELZ. Vlaams Gewest 2021, 25- 64 jarige vrouwen.

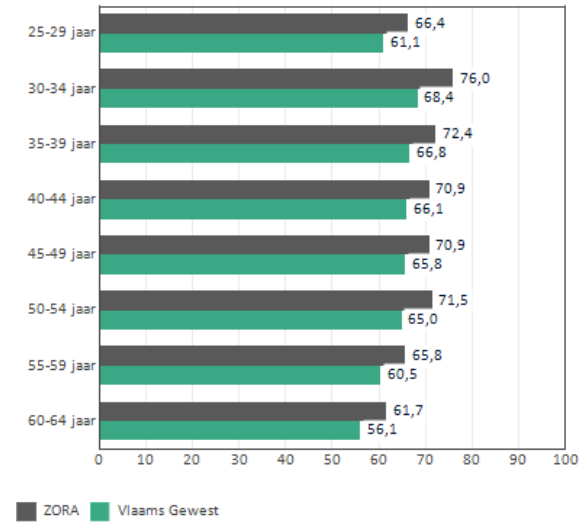

Bron: Centrum voor Kankeropsporing vzw, Stichting Kankerregister

Totale dekking per leeftijdscategorie in 2021

Figuur 3 geeft de dekkingsgraden per 5-jarenklasse voor ELZ ZORA, vergeleken met het Vlaams Gewest. Door deze opdeling per leeftijd kan men zien welke leeftijdsklassen weer bijzondere aandacht vragen in sensibilisatiecampagnes.

FIGUUR 3: Totale dekkingsgraad (%) per 5-jarenklasse in 2021.

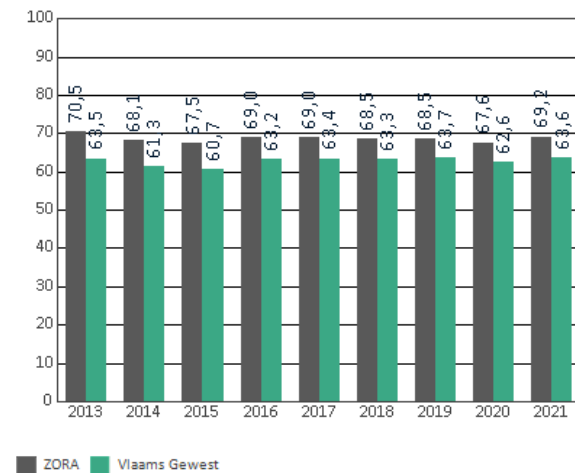

Bron: Centrum voor Kankeropsporing vzw, Stichting Kankerregister

Evolutie totale dekking

Figuur 5 geeft de evolutie van de dekkingsgraad voor de periode 2013-2021 voor ZORA, vergeleken met het Vlaams Gewest. De totale dekkingsgraad voor ZORA steeg van 67,6 % in 2020 tot 69,2 % in 2021.

FIGUUR 5: Totale dekkingsgraad (%) per jaar.

Bron: Centrum voor Kankeropsporing vzw, Stichting Kankerregister

4. HOE DE CIJFERS IN DIT RAPPORT GEBRUIKEN?

Met de totale dekkingsgraad krijgen we zicht op het percentage vrouwen van de doelgroep dat zich preventief laat onderzoeken op baarmoederhalskanker. Vrouwen die dit niet doen, moeten gemotiveerd worden om deel te nemen aan het bevolkingsonderzoek.

Door de dekkingsgraden op te splitsen per leeftijdscategorie kan er gericht gewerkt worden naar leeftijdsgroepen.

Elk jaar in januari zet het CvKO het Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker in de kijker. Lokale besturen en hun partners, in samenspraak met het Logo en het CvKO, spelen hierin een belangrijke rol.

5. MEER INFORMATIE

Over deze cijfers:

Mail naar: incijfers@bevolkingsonderzoek.be

Over het bevolkingsonderzoek:

- Surf naar www.bevolkingsonderzoek.be
- Mail naar info@bevolkingsonderzoek.be
- Bel naar het gratis nummer 0800 60 160

Over uw Logo:

Surf naar www.vlaamse-logos.be

Over het Centrum voor Kankeropsporing:

Elk jaar krijgen 1,5 miljoen mensen in Vlaanderen een uitnodiging om zich preventief te laten onderzoeken op borstkanker, baarmoederhalskanker en dikkedarmkanker. Vroegtijdige opsporing vergroot de kans op genezing en beperkt de impact van de behandeling. Het Centrum voor Kankeropsporing organiseert de bevolkingsonderzoeken voor de Vlaamse overheid. Het verstuurt de uitnodigingen, bewaakt de kwaliteit en informeert de bevolking objectief over de voor- en nadelen van de bevolkingsonderzoeken.

Verantwoordelijke uitgever: Patrick Martens